



T.C. M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 8624
Tarih: 18.05.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 18/05/2022 14:06
Sayı: E-120.10-1017692



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye cezaevlerinde 651'i ağır olmak üzere 1517 hasta mahpusun olduğu, 2021 yılı itibarı ile 46 mahpusun hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirdiği göz önünde bulundurulduğunda, hasta mahpusların yaşamını ve doğuştan gelen haklarını önceleyen politikaların hayata geçirilmesi, sağlığa erişim haklarının önündeki engellerin belirlenmesi ve kaldırılması mahpusların yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerinin korunması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Tayip TEMEL

Van Milletvekili



GEREKÇE

31 Mart 2022 tarihi itibari ile Ceza ve Tevkifevleri verilerine göre hapisanelerde 314.502 tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır ve bu sayı sürekli olarak artmaktadır. İnsan yaşamını ve doğuştan gelen haklarını önceleyen politika yerine güvenlikçi politikanın ikame edilmesi mahpus sayısının bu kadar artmasına neden olmaktadır. Son yıllarda yapılan Yüksek Güvenlikli ve S tipleri ile birlikte gittikçe ağırlaşan tecrit koşulları da mahpusların yaşamlarını oldukça zorlaştırmakta ve gerek bedensel gerekse ruhsal sağlıkları üzerinde tahribata neden olmaktadır. Mahpusların yaşamış olduğu hak ihlallerinin başında da sağlığa erişim haklarının önündeki engeller ve hasta mahpuslar sorunu gelmektedir.

İnsan Hakları Derneği'nin (İHD) verilerine göre, Nisan 2022 itibari ile Türkiye Hapishanelerinde 651'i ağır olmak üzere 1517 hasta mahpus bulunmaktadır. 2021 yılı başından bu yana İHD'nin tespit ettiği en az 46 mahpus hastalıkları nedeniyle, bunların 15'i Covid-19 nedeniyle, 3 ağır hasta mahpus da infazlarının ertelenmesinden çok kısa bir süre yaşamını yitirmiştir. Ancak bilinmelidir ki hapishanelerde meydana gelen ölümlerin çoğu önlenabilir ölümlerdir. Ancak hapishanelerin fiziki koşulları, yetersiz beslenme, revir ve hastane sevklerinin zamanında yapılmaması, mahpusların maruz bırakıldığı ayrımcı uygulamalar, tekli ring araçlarıyla sevkler ve kelepçeli muayene, ilaç temininde yaşanan sorunlar, ağır hasta mahpusların infazlarının ertelenmemesi ve buna benzer pek çok sorunun bir araya gelmesiyle hasta mahpusların yaşamını yitirme riski her geçen gün büyümektedir.

İnfaz yasasının "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" başlığını taşıyan 16. Maddesinde 24.1.2013 tarihinde 6411 Sayılı Yasa'yla birlikte yapılan değişiklikle "maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazı üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabilir" hükmü ortadayken Van'da, %33 oranında engeli olan 79 yaşındaki Hadi Özer ve %52 engeli olan 80 yaşındaki eşi Makbule Özer tutuklanmışlardır. 80 yaşındaki Makbule Özer'in sağlık raporunda, "sağ kulağında yüzde 56, sol kulağında ise yüzde 34 duyma bozukluğu olduğu, kontrol dengesini sağlamada yüzde 15 sıkıntı yaşadığı, sol omzunda kırık, omuz eklemlerinde kısıtlılık, sol omuz ve sol el bileğinde kırıklar, el bileği hareketlerinde kısıtlılık, kalça kemiğinde yaşanan rahatsızlığından dolayı ise ev içinde koltuk altı değnekle yürüyebildiği" bilgileri yer almaktadır. Makbule Özer, hapishanede gönderdiği mesajda, bir an önce ev hapsi talebinin yerine getirilmesini isteyerek, "Burada her an ölebilirim" şeklindeki beyanına rağmen daha önce iki kez yapılan "konutta infaz" talebi İnfaz Hakimliği tarafından reddedilmiştir.

Adli Tıp Kurumu ise Mehmet Emin Özkan ve Aysel Tuğluk örneklerinde olduğu gibi 5275 sayılı Ceza İnfaz Kanununun "Hayatını yalnız idame ettirme" kriterine aykırı raporlar düzenlemekte, söz konusu raporlarla hasta mahpuslar ölüme terk edilmektedir.



Hapishanelerde bulunan ağır hasta mahpusların tümünün salıverilmeleri önündeki tüm engellerin kaldırılması ve hastanelerin verdiği raporlar esas alınarak cezaların infazları ertelenmesinin sağlanması için gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bir Araştırma Komisyonunun kurulması elzemdir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	<i>T. Hatimoğulları</i>
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	<i>N. İmir</i>
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	<i>G. Kılıç</i>
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	<i>A. Önlü</i>
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	<i>R. Tosun</i>
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	<i>A. Koç</i>
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	<i>Ö. Öcalan</i>
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	<i>E. Aydemir</i>
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	<i>H. Özgüneş</i>
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	<i>Ö. Faruk Gergerlioğlu</i>
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	<i>A. Sürücü</i>
12	MURAT SARISAÇ	VAN	<i>M. Sarisaç</i>
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	<i>Ş. Coşkun</i>
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	<i>A. Acar Başaran</i>
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	<i>K. Bulbul</i>
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	<i>M. Çepni</i>
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	<i>E. Günay</i>
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	<i>N. Maçın</i>
19	DİRJET DILAN TAŞDEMİR	AĞRI	<i>D. Taşdemir</i>
20			